

Monitoimijainen rakenteellisen sosiaalityön toimintamalli tulevaisuuden sote-palveluissa -tutkimushanke (MoRa)

KPHVAHYT 09.11.2022 § 27
156/00.02.19/2022

Valmistelija

Muutosjohtaja Eija Kellokoski-Kari

Soite on ollut Jyväskylän ja Lapuan kaupunkien ohella yhtenä tutkimusalueena mukana monitoimijaista rakenteellista sosiaalityötä tutkivassa ja kehittävässä MoRa-hankkeessa (Monitoimijainen rakenteellisen sosiaalityön toimintamalli tulevaisuuden sote-palveluissa, 2021–2022). MoRa-hankkeen toteuttajia ovat Jyväskylän yliopiston yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos ja Kokkolan yliopistokeskus Chydenius yhteistyössä pohjalaismaakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIAn sekä Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Kosken kanssa. Hanketta rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö yliopistotasoiseseen sosiaalityön tutkimukseen suunnatuista valtion tutkimusrahoista (VTR).

Rakenteellinen sosiaalityö määritellään yleisesti yksilöitä valtaistavaksi ja yhteiskuntaa kehittäväksi yhteiskunnalliseen tietoon perustuvaksi muutostyöksi. Tutkimuskirjallisuuden pohjalta rakenteellisen sosiaalityön päämäärät ovat kahdenlaiset: 1) edistää sosiaalityön asiakkaina olevien huono-osaisten ryhmien tilannetta ja oikeuksien toteutumista sekä valtaistaa heitä itseään toimimaan olosuhteiden parantamiseksi ja 2) muuttaa yhteiskunnassa ja palvelujärjestelmässä vallitsevia olosuhteita ja toimintakäytäntöjä, jotka heikentävät ihmisten hyvinvointia ja täten osaltaan aiheuttavat huono-osaisuutta.

Rakenteellisella sosiaalityöllä on vahva lainsäädännöllinen perusta. Sosiaalihuoltolain (1301/2014, 7 §) mukaan rakenteellinen sosiaalityö on yksi sosiaalityön tehtävä tavoitteenaan huolehtia sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittymisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Rakenteellisen sosiaalityön laajemmat tavoitteet kytkeytyvät puolestaan läheisesti sekä kuntalain (10.4.2015) että hyvinvointialueita koskevan lain (611/2021) viidensissä luvuissa olevaan kirjaukseen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaissa (612/2021) nimetyt kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvoinnin edistämiseen sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan liittyvät velvollisuudet ovat yhteneväisiä rakenteellisen sosiaalityön päämäärien kanssa.

MoRa-hankkeessa rakenteellisen sosiaalityön nykytilaa sekä siihen sisältyvää kehittämispotentiaalia on lähestytty kahden eri tutkimusaineiston kautta: valtakunnallinen sosiaalityöntekijöille ja johtaville sosiaalityöntekijöille suunnattu kyselytutkimus sekä kolmella tapaustutkimuspaikkakunnalla toteutettu tapaustutkimus.

Tapaustutkimusosuudessa on sosiaalityöntekijöiden ohella ollut mukana sosiaalijohtoa, asiakkaita, kansalaisjärjestöjen edustajia sekä poliittisia päättäjiä. Tutkimustuloksiin pohjautuen hankkeessa on kehitetty monitoimijaisen rakenteellisen sosiaalityön toteutusta hyvinvointialueilla jäsentävä ja tukeva toimintamalli.

Projektitutkija Niina Rantamäki esittelee kokouksessa MoRa-tutkimushankkeen keskeisiä tuloksia sekä näiden pohjalta kehitetyn monitoimijaisen rakenteellisen sosiaalityön toimintamallin.

Päätösesitys

Hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunta merkitsee tiedoksi MoRa-hankkeen esittelyn ja käy keskustelua sisällöstä.

Päätös

Hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunta kävi keskustelua sisällöstä ja esitys merkittiin tiedoksi.

Merk.tied.

vpj Antti.J. Saari alusti § 27, pj Tiina Isotalus saapui kokoukseen klo 17.18 ja toimi puheenjohtajana § 27 päätöksenteon.

Niina Rantamäki esitteli asiaa kokouksessa.

Jäsen Magnus Björkgren poistui kokouksesta klo 17.47.

Jäsen Ulpu Keränen poistui kokouksesta klo 17.55.

Hyvinvointialuejohtaja Minna Korkiakoski-Västi poistui kokouksesta klo 18.10.